

Tebliğ No : 1021
Tarih : 4 Aralık 2019

**Bazı Gerçek ve Tüzel Kişilerin, Bankaların Sunduğu Olanakları
Kullanarak Üçüncü Kişiler Adına Aracılık Hizmeti Vermesine İlişkin
Bankalar Tarafından Uyulması Gereken İlkeler
Hakkında Tebliğ**

5411 sayılı Bankacılık Kanunu' nun 81'inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan "Üyeler, birliklerin statüsüne ve birlikler tarafından alınacak karar ve tedbirlere uymak zorundadır" hükmü ile Türkiye Bankalar Birliği Statüsü' nün 4'üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası ve (2) numaralı fıkrasının (s) bendi hükümleri uyarınca Birliğimizce çıkartılmış olan 25 Nisan 2017 tarih ve 1020 sayılı Tebliğ yerine geçmek üzere aşağıdaki hükümleri içeren işbu Tebliğ düzenlenmiştir.

1. Bankalar, 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun' un ("Kanun") 12'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi çerçevesinde fatura ödemelerine aracılık edilmesine yönelik hizmetleri sunmaya yetkili bir ödeme kuruluşu veya elektronik para kuruluşu ile bu kuruluşların temsilcileri haricindeki gerçek veya tüzel kişilerin fatura tahsilatı işlemlerini ticari amaçla gerçekleştirmesine yönelik olarak, internet bankacılığı ve kredi kartı hizmetini fatura ödeme amaçlı olarak kullanmalarına izin vermezler.

Ayrıca bankalar, bir ödeme veya elektronik para kuruluşu adına ve hesabına hareket etme hak ve yetkisine sahip olan ortaklar, yöneticiler, görevliler veya temsilcilerin, kuruluşların fatura üreten kurum ile anlaştığı yöntemin veya temsilcisi oldukları kuruluşun kendilerine sunduğu ödeme yönteminin dışında, kendi şahsi banka hesapları veya diğer bankacılık ürünleri vasıtasıyla üçüncü kişilere ait faturaların ticari amaçla ödenmesine aracılık etmelerine izin vermezler.

Bir müşterinin fatura tahsilat işlemlerini kanuna aykırı olarak ticari amaçla gerçekleştirip gerçekleştirmediğinin tespitine yönelik olarak aşağıdaki tedbirler alınır:

a) Bir gerçek kişiye ait hesaplardan, kredi kartlarından veya ATM'den nakit veya kartla yapılan fatura ödemesi ile vergi, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) primi, trafik cezası ve benzeri tüm ödeme işlemlerinin aylık toplamının 30 adedi geçmesi halinde, işlemlerin yapıldığı hesaplar ve/veya kredi kartları incelenir.

b) Bir tüzel kişiye ait hesaplardan, kredi kartlarından veya ATM'den nakit veya kartla yapılan fatura ödemesi ile vergi, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) primi, trafik cezası ve benzeri tüm ödeme işlemlerinin aylık toplamının 70 adedi geçmesi halinde, işlemlerin yapıldığı hesaplar ve/veya kredi kartları incelenir.

c) Ödemesi gerçekleştirilen, "borç bulunamadı" uyarısı alınan, kuruluş servisinden "hata" uyarısı alınan ve otomatik ödeme talimatında yer alan işlemler hariç olmak üzere, bir gerçek kişi veya bir tüzel kişinin banka sistemi üzerinden bir ayda gerçekleştirebileceği fatura sorgulama sayısı, bireysel ve tüzel kişiler için belirlenen aylık fatura ödeme sayısı üst sınırının üç katını geçmesi durumunda söz konusu işlemler incelemeye alınır.

Yapılan incelemeler sonucunda, bankaların sunmuş oldukları hizmetlerin üçüncü kişiler adına ticari amaçla kullanıldığının tespit edilmesi halinde, gerekli önlemler alınarak bu tür işlemler engellenir.

2. 6493 sayılı Kanun' un 12'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi çerçevesinde fatura ödemelerine aracılık edilmesine yönelik hizmetleri sunmaya yetkili ödeme kuruluşu veya elektronik para kuruluşu ile bu kuruluşların temsilcileri, bankalar adına makbuz, dekont ve benzeri belgeler düzenleyemez, faaliyetlerinde banka adına işlem yaptıklarına dair ifadelere yer veremez ve ticaret unvanlarında, işletme adlarında, markalarında, makbuzlarında, her türlü belge, ilan veya reklamlarında ve kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda 'banka garantili', 'banka güvenceli' ve benzeri ifadeler ile banka adına işlem yaptıkları izlenimi yaratacak söz ve deyimleri kullanamazlar.

3. Bankalar, ödeme ve elektronik para kuruluşunun 6493 sayılı Kanun'un 12 nci maddesi kapsamında sunmaya yetkili olduğu ödeme hizmetleri dikkate alınarak ve dış hizmet sözleşmesinin bulunması şartıyla, banka altyapısını ve/veya internet bankacılığı/mobil bankacılık gibi hizmetlerini ödeme ve elektronik para kuruluşlarına açabilir ancak, sözleşme imzalanmadan test amaçlı olsa dahi bu kuruluşlara banka sistemlerini açamazlar.

4. Bankalar tarafından, ödeme ve elektronik para kuruluşları ile yapılan dış hizmet sözleşmelerinde de ödeme ve elektronik para kuruluşlarının Kanun kapsamında yetkili olduğu faaliyet konusuna azami ölçüde dikkat edilir, bu hususta sözleşme akdedilmeden önce gerekli araştırmalar yapılır.

5. İşbu Tebliğ'in 1. maddesi dışındaki hükümleri 04.12.2019 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Tebliğ'in 1. maddesi 01.06.2020 (*) tarihinde yürürlüğe girer. Bankalar, en geç 01.06.2020 (*) tarihine kadar uygulamalarını birinci maddeye uyumlu hale getirir.

Tebliğ olunur.

Değişiklik

(*) TBB Yönetim Kurulunun 13 Mayıs 2020 tarihli kararıyla Tebliğ'in 1. Maddesinin yürürlük tarihi 1 Ocak 2021 olarak değiştirilmiştir.